

„EDINOST“

Izhaja po trikrat na teden v šestih izdajah ob torekih, četrtekih in sobotah. Zjustranje izdanje izhaja ob 6. uri zjutraj, večerne pa ob 7. uri večer. — Obojno izdanje stane: za en mesec . . . 1.—, izven Avstrije f. 1.50 za tri mesece . . . 3.— „ „ „ 4.50 za pol leta . . . 6.— „ „ „ 9.— za vsa leta . . . 12.— „ „ „ 18.—

Naročnine se plačujejo naprej na naročbe brez priložene naročnine se sprava ne ozira.

Posamične številke se dobivajo v prodajalnicah tobaka v Trstu po 3 nč. izven Trsta po 4 nč.

EDINOST

Oglaš se računa po tarifu v petiti; za naslove z debelimi črkami se plačuje prestop, kolikor obsega navadnih vrst. Poslana, osmrtnice in javne zahvale, mači oglašit. itd. se računajo po pogodu.

Vsi dopisi naj se pošiljajo uredništvu, ulica Caserma št. 13. Vsako pismo mora biti frankovano, ker ne frankovana se ne sprejemajo. Rokopisi se ne vračajo.

Naročnine, reklamacije in oglašje sprejema upravitelstvo ulice Molino piccolo št. 3, II. nadst. Naročnine in oglašje je plačevati loco Trst. Odprte reklame cije so proste poštnine.

Glasilo slovenskega političnega društva za Primorsko.

V edinosti je moč!

Javni shod

političnega društva „Edinost“ v Škedenju dne 12. decembra 1897.

(Dalje)

Dr. Rybář je nadaljeval:

Dr. Hortis je rekel, da zatiranje Italijanov je krivično sosebno zato, ker so le oni kulturni šivelj v deželi, ker je vse delo laških rok, kar je lepega, dobrega in koristnega.

Častita gospoda! Jaz nisem zgodovinar, kakor je gospod Hortis, ne morem se torej pripraviti z njim. Pa saj mu je dr. Laginja odgovoril izborne. (Živio Laginja!) Vendar bi Vas prosil, da bi si malo ogledali doli po mestecih istrskih, da se prepričate, kaka je ta toli proslavljena laška kultura na Primorskem. Jaz sem videl malone vso Istro in na podlagi tega, kar sem videl, rečem lahko mirno vestijo, da tako umazanih mest ni v vsej Avstriji, kakoršna so ta laška gnezda po Istri! (Barno pritrjevanje.) Kdor je videl razmere v Poreču in Rovinju, ta se mora kar zgražati. A Poreč je glavno, Rovinj pa največje mesto v pokrajini! Nedavno temu so bili laški socijalisti doli v Rovinju, da bi gladili pot svoji stranki. Tega ne vem, kaj in koliko so dosegli, ali to vem, da je pisal socijalistiški „Lavoratore“, da so komaj čakali, da so mogli ostaviti Rovinj, ker so si morali tiščati nosove. (Veselosť.) Gospoda moja! Ali mi bodete verjeti, da v Rovinju ne najdete stranišča? (Zgražanje.) Vsako jutro morete videti, kake vlažijo škafe v morje. (Senzacija.) Vsaka vas na Krasu, tudi najborneja, je snažnejša, nego so ta laška mesta. Taka je torej tista laška kultura, na katero se je skliceval gosp. Hortis!

Po tem prvem govoru Hortisovem so obmolknili in so molčali dolgo. Med tem pa so se poklanjali na vse strani: sedaj desnici, sedaj Nemcem, sedaj vladi. Jedina skrb jim je bila, da bi se ne zamerili nikjer. Ali slednjič je prišel trenutek, ko so morali pokazati barvo.

Nadejam se, da vam je znano, da so se v avstrijskem parlamentu vršili strašni boji v poslednji čas. In ti boji so navstali radi stvari, ki je le pravična. Dovolite mi, da vam pojasnim nekoliko.

PODLISTEK.**Salvatore.**

Črtica, spisal K Vodmačarov.

Tudi ko je bil v nje bližini, kazal se je mirnega in ni zinil ni besedice. Le temno njegovo oko uprlo se je vselej v njo in povedalo, kar je ona slutila že prej. „Ah!“ mislila je, vračajoča se z dela domov, „strahopetnež je, ženske se boji!“ Niti ogovoriti me noče! Ako me ljubi, zakaj mi ne pove tega sam? Lep je in ne bodem se ga branila. To bodo zopet nevošljive moje tovarišice. Pa kaj hočejo grde in stare revice, da bi se nihče ne menil zanj? Na ovinku ceste je stal stari pisar in čakal nanjo. Vrag ga vzemi starca! siknila je že oddaleč. „Starec mi je nadležen in odkrižati se ga moram.“ Pohotni starec pa je razumel občeovati z njo in ko je pokazal lep svilen robec, ki ga je kupil danes za njo, ni se ga branila več in bila je zopet njegova.

„Caro mio!“ vskliknil je stari Pietro dožjemu Salvatoreju. „Danes je moj imendan, pili bomo, ti pa nam bodeš pel na svojo kitaro. Pusti žalost in vesel se z nami vred!“ Ubegi Salvatore se je nasmehnil britko ter sel med vesele brate.

Na Češkem živiti dve narodnosti: češka in nemška. Čehom se je godilo dolgo približno istotako, kakor se godi sedaj nam Slovencem na Primorskem. Ali Čehi so žilav, krepak narod. Čehi se niso dali ostrašiti, ampak borili so se nevtrajeno dalje po svojih močeh. Oni se niso bali nikogar. S to svojo vztrajnostjo in odlečnostjo so dosegli mnogo, toliko, da je slednjič pripoznala tudi vlada, da so Čehi kulturni narod, istotako kakor Nemci. Vlada je izdala naredbo, da češki jezik mora uživati iste pravice, kakor nemški, da imajo torej Čehi pravico, da na oblastih vse dežele smejo ulagati spise v svojem jeziku in da jim tudi oblasti morajo odgovarjati v tem jeziku. (Klici: Tako je prav!) V ta namen pa je nujno potrebno, da so uradniki večji obema deželnima jezikoma. Zato je odredila vlada, da se nemški uradniki morajo priučiti v getovem času tudi češkemu jeziku. To je menda vendar pravična zahteva. Ako sem dober za to, da plačujem davke in dajem sinove v vojsko, potem smem pa tudi zahtevati, da državni uradniki govore z menoj v mojem jeziku! (Tako je!) Kogar plačuje država, ta mora tudi imeti vse zmožnosti, da zadovoljivo služi prebivalstvu države. In kakor je pravična taka zahteva, Nemcem vendar ni bila po volji. Nemcem gre za njih nadvladje. Ker se namreč nemški mladeniči ne uče radi slovanskih jezikov, pa se beje Nemci, da ne dobe toliko služeb v deželi, kolikor so jih imeli do sedaj, ako obvelja gori označena zahteva.

Zato je navstal boj v parlamentu radi jezikovnih naredeb. In ta boj je zadobil tako grde oblike, da so jeli rabiti pest in žugati — z noži! (Hrup med poslušalci.) Slabše se je godilo, nego v najzadnji beznici.

In v teh viharjih Italijani zopet niso vedeli, kam bi se dejali, da bi se ne zamerili ni na tej ni oni strani. Srce jih je vlekel na nemško stran, to pa iz strahu, da bi tudi na Primorskem moglo priti do takih naredeb. Mislili so si: ako odobrimo take naredbi na Češkem, potem se jim ne bomo smeli upirati tudi na Primorskem. Saj živimo vsi pod enim cesarjem in enim zakonom.

Bledo in upalo lice razsvitljevala je zelenkasta luč leščerbe, a on ni bil vesel.

„Madonna santissima! Salvatore, vzemi kitaro in zapoj“, silili so ga veseli tovariši. Ni se jim branil. Snel je zaprašeno kitaro, brenkal po strunah in jel peti. In spomnil se je nekdanjih zadovoljnih dni, ko je navdušeno prepeval cele večere. Sedaj, ko mu krvavi srce in bol razjeda prsi, sedaj naj bi bil vesel? Vrgel je kitaro proč, da so zamolčale zadonele strune po sobi in prestrašen zbežal je zopet na plano. Dalje, le dalje, brez cilja je hitel naprej. Proč od tod, proč od nje. Ne maram je videti več. Spehan in utrujen je legel v travo in začel jokati. Mimo njega pa sta prikorčila zaljubljeni stari pisar, držeči lepo Reziko okolu pasa. Smijala sta se na tleh ležečemu in klicala: „Lahko noč, pijanec!“

Zamolklo in enakomerno slišalo se je nabiranje zidarskih kladivov. Strašna vročina je pripelkala na golo zidovje. Tu pa tam čuti je bilo včasih kak klic in zopet je potihnilo vse. Zmočen od znoja, oprazen od rudečkaste opeke, je delal Salvatore na tretjem odru. Neznosna vročina omamila je tudi njega in le počasi je pokladal opeko v nov zid in zrl v nebo. Nobenega oblaka ni bilo vi-

Tega so se bali! Ta strah jih je zadržava da niso podpirali vlade.

To je bil boj: Slovani so branili jezikovne naredbi vsemi silami, Nemci pa so jih pobijali in so šli slednjič tako daleč, da so zahtevali, naj se ministri posade na zatožno klop, ker so izdali te naredbi. In ko je prišlo do glasovanja o predlogih za obtožbo ministrov, bili so Italijani v groznih škripih: z vlado niso hoteli, proti vladi niso — smeli! (Veselosť.) V teh trenutkih se je oglašil zopet odrešenik, „zvezda tržiška“, gosp. Hortis. (Hrupna veselost.) Moč je spregovoril zopet. Rekel je, kakor da mu beseda prihaja iz najgloblje globine njegovega prepričanja: „Mi Italijani smo pravični, mi ljubimo pravico, mi sočutstvujemo z vsemi, ki so zatirani (Smeh in veselost), mi nočemo krivice nikomur. Zato moramo biti z Nemci v tem slučaju, ker se jim je dogodila krivica!“

Torej gospodu Hortisu se vidi to krivica za Nemce, ako je dobil Čeh svojo pravico! (Klici: Taki so tudi na Primorskem.)

In potem je pristavil modro gosp. Hortis: Da-si nam je srce na nemški strani, vendar ne smemo iti tako daleč, kakor hočejo oni (Smeh.) Zakaj da ne smejo, to je seveda zamolčal g. Hortis.

In v zmislu te dvoumne taktike laške je predlagal Hortis, da naj izjavi zbornica, da ni zadovoljna z vlado, da pa je vendar — zadovoljna. (Viharna veselost.)

Ali tudi temu neiskrenemu postopanju je prišlo slednjič zasluženo plačilo. Prišlo je zasedanje delegacij. To je onega zbora, ki se ima posvetovati o stvareh, ki so skupne obema polovicama države, n. pr. o vojski, o stvareh Bosne in Hercegovine, o vnanji politiki itd. V avstrijski delegaciji sede tudi štirje Italijani. Doslej je bila navada, da je bil tudi po jeden Italijan voljen v proračunski odsek. Delegacija veli namreč tudi odseke, sestoječe iz nekoliko delegatov, ki naj se bolj podrobno posvetujejo o posamičnih stvareh in poročajo potem v skupni in plenarni seji. O volitvah v odseke se je torej zgodilo letos, da ni bil voljen noben Italijan. To jih je strašno poparilo.

deti nikjer, le na obrobu gorâ se je valil kakor saje črn oblak proti jugu. Neka čudna groza ga je obšla, ko je zrl v temni oblak. Mimo njega je šla ravnokar zala Rezika, hotel je za njo, a črni oblak, ki se je bližal po bliskovo in je postajal čedalje strašnejši, zadržal ga je nazaj. Zdelo se mu je, da je čul klic. Urno je stopil po stopnicah in čim višje je stopal, tem jasneje je slišal oni glas. Ko pa je prišel na vrh, zapazil je starega pisarja ki je silil v Reziko. Ona pa se je branila z vsemi močmi svojega telesa. Kakor divja zver, ko se je vrgla na težko dobljeni plen, planil je Salvatore na pohotnega pisarja. Z jedno roko ga je tiščal ob tla z drugo pa bil po prestrašenem obrazu. Sapa je zaostala starcu in v strahu, da bode moral umreti pod temi udarci, zbral je vse svoje moči, da se izvije iz rok Salvatorejevih. Bliskovno je zagrabil kos opeke in ga zagnal z vso močjo napadalcu v obraz. Ta, hoteći se ogniti, je odskočil nazaj, a telo njegovo je zgubilo ravnotežje in izginil je z odra

Izza temnega oblaka so začele padati debele kaplje na pebito truplo, odprte oči njegove pa so gledale prestrašeno v nemirno nebo.

(Zvršetak.)

Grozno sta bila užaljena njih samoljubje in njih domišljavost. Jeli se tožiti. Najprej so se obrnili do večine vprašanjem: kako to, da ste pozabili na nas? Večina pa jih je zavrnila: „Kako prihajate k nam s to pritožbo, saj niste naši! Pritožite se pri manjšini!“ (Splošna veselost.)

Obrnili so se potem do manjšine: Kako to, da ste nas prezrli? Manjšina pa jih zavrnila: „Čemu naj bi skrbeli mi za vas, saj niste naši!“ (Ponovna, povečšana veselost.)

Na desnici so jim rekli torej, da „niste naši“, na levi pa tudi. Sedeli so med dvema stoloma. To je bila posledica njih neiskrenemu postopanju. Ali bolelo jih je, da nikdo ni bil v nobenem odseku, bolelo tako, da so potem jeli — beračiti. (Veselost.) In njih prošnje so bile uslišane. A veste, kdo se jih je usmili? Jeden Slovan se je odpovedal, da je napravil prostora za jednega Italijana, tisti toli zaničevani „ščavi“ so se jih usmili!

To so torej tisti ponosni Italijani, ki so toliko kričali o velitvah o junaških činih, ki jih hočejo izvršiti.

Še mnogo bi se dalo govoriti o vedenju Italijanov, ali dokazal sem menda že s tem, da so sedanji poslanci tržaški stokrat slabši, nego so bili Luzzatto, Burgstaller itd. Sploh rečem lahko, da je Trst zastopan najslabše med vsemi pokrajinami! In za izvolitev takih poslancev so se toliko razgrevali. Le žalostno je, da se niso razgrevali le v mestu, ampak je bilo ljudij tudi po okolici, ki so se navduševali, zlasti za bivšega Garibaldinca Mauronerja, za moža, ki ni še spregovoril ni jedne besede za svoje volilce ni v mestnem, oziroma dež. zboru, ni v državnem zboru. (Vsklikanje po vsej sobani.) Le primerjajte: kaj so obetali njegovi agitatorji in kaj je storil v resnici! Nodem soditi o delovanju prejšnjega zastopnika okolice, gosp. Nabergoja. (Navdušeni: Živio Nabergoj!) Ali uspešno in zaslužno je moralo biti njegovo delovanje, ko ga je odlikoval sam presvitli cesar. (Ploskanje.) Tak mož se je moral umakniti, da je stopil na njegovo mesto bivši Garibaldinec! Za takega zastopnika so glasovali tudi nekateri okoličani! To je žalostno, spoštovani možje. (Pojavi nevolje in razni ne baš laskavi klici na addresso izdajic.)

Dr. Rybář je završil svoj govor: Ali mi ne obupujemo. Mnogo smo že prebili tržaški Slovenci, a še smo takaj. In prebijemo tudi 10 Mauronerjev še in ostanemo tu, ako bodo vsi okoličani taki, kakor ste vi danes — ako ostane okolica taka, kakoršnega se kaže na tem shodu danes ta častiti prvi okraj. (Dolgotrajno ploskanje in navdušeno vsklikanje: Hočemo! Hočemo! Mi ostanemo tu, mi se ne udamo!) (Pride še.)

Resna beseda gospodom okolo „Amica“.

„Primorskemu listu“ pišejo iz Trsta pod tem naslovom:

Danes naj malo presodimo po večini italijanski (?) Rojan in potrebo uvedanja italijanske propovedi in popoldanske službe božje.

Zadnje ljudsko štetje in statistika, potrjena od pristojne politične oblasti, kaže nam res 2 tretjini Italijanov in le 1 tretjino Slovencev v tem kraju. Vprašanje je pa: — ali odgovarja ta statistika resničnosti? — In kdo jo je napravil? Pravim odkrito, da ne najdete v rojanski zupniji, ki šteje čez 6000 duš, kjer službuje zdaj 2 italijanska duhovnika — in ako bi jih iskali z lučjo — nad 300 Italijanov in še ti ne bodo čisti. Prišli so večinoma s trebuhom za kruhom iz blaženega kraljestva onstran morja. Drugi, večidel delavci, — a teh je prav malo — došli so iz mesta in stanujejo tu le začasno, ker imajo bliže do novega пристanišča in južne železnice. Tretji zopet imajo tu svoja letovišča, v katera zahajajo le v poletnem času, drugače stanujejo v mestu. A tudi tem se ni delala nikdar niti najmanjša krivica od bivše slovenske duhovščine in sedanjega pravega, vsega spoštovanja vrednega č. g. kapelana. Vsikdar je ustrezala njih duševnim potrebam: vedno nepristranski v njih jeziku. Pončevala je posebej njih deco — katere je bilo k večjemu 3 ali 5 — za sprejem prvih sv. zakramentov zopet v njih italijanskem jeziku. Kazala se je v svojem službovanju vedno le pravično, katoliško.

Da je zgoraj imenovano štetje izpadlo Italijanom v prid, je prav umljivo, če pomislimo, kdo je je delal, in kaka navodila je imel dotični.

Neki gospod, ki prav dobro pozna razmere rojanske, se je slučajno pogovarjal z osebo, kateri je bilo od magistrata poverjeno ljudsko štetje, in vprašal dotičnika: „Povejte mi vendar odkritosrčno, kje pa ste dobili tisti dve tretjini Italijanov v Rojano?“ A odgovoril je: „Kaj hočete, italijanaši so, večinoma s Kranjskega, s Krasa in iz Istre. Napisal sem jih za Lahe, ker je magistrat hotel tako. Jaz jih napišem magari za Turke, če hoče on tako.“

To vam je jasen dokaz, kaka je ista italijanska večina, in kako se je delala imenovana statistika.

Popolna resnica je, da izmed domačinov ne najdete tu niti enega pravega Italijana.

Za uvedanje italijanske propovedi in popoldanske službe božje ni bilo nobene resnične potrebe. Na Belvederju večinoma stanujoči Italijani imajo namreč le dober četrt ure oddaljeno cerkev sv. Antona novega, kjer se jim vsako nedeljo v italijanskem jeziku oznanjuje božja beseda. Potrebo je čutil le židovski magistrat in par prodanih poitalijančenih oseb, katerim je cerkev le deveta briga. —

Ker pa vemo, da je naša sv. vera katoliška, t. j. za vse narode, za vse kraje in čase, ne moremo biti — akoravno ni nobene resnične potrebe — načelno nasproti temu uvedenju, tudi če bi bilo še manj Italijanov, nego jih je v resnici. Vendar naj se po istem načelu v krajih, kjer je slovensko ljudstvo v manjšini, uveda tudi slovenska propoved in služba božja. Zakaj se pa iste odpravljajo od one strani in od druge strani pa uvajajo italijanske v slovenskih krajih? Zakaj se je slovenska propoved in služba božja odpravila pri sv. Justu, v špitalski cerkvi v Kopru, v Črnomverhu (Verteneglio) v Istri in drugod? Ali mari ni bilo na tej pričajučega veliko več slovenskega ljudstva, nego italijanskega pri marsikateri italijanski pridigi v Trstu? Ali kaj bi rekli vi gospoda, da se v Miljah, Isoli, Piranu, Umagu in drugod uvede slovenska propoved? Saj je vendar golo dejstvo, da biva v teh zupnijah veliko več slovenskega ljudstva, nego italijanskega v Rojano. Ne veste li, da v tržaški škofiji ni najti niti enega italijanskega kraja brez slovenske manjšine? Če se je pa že uvedla italijanska propoved in služba božja za italijansko manjšino v slovenskem kraju, naj se uvede tudi ista za slovenske manjšine v italijanskih krajih! Pravica mora biti vendar za vse jednaka.

(Zvršetek prih.)

Politiške vesti.

V TRSTU, dne 14. decembra 1897.

Nam iz srca. To je bila beseda, ki jo je spregovorila „Reichswehr“ nam prav iz srca. Tako treba govoriti z nesramneži gori v nemškem rajhu! Rečeni dunajski list omenja namreč v uvodnem članku svoje številke od minole nedelje, kako nesramno izvestne nemške novine utikajo svoj prusjaški nos v naše avstrijske stvari in kako zaničljivo sodijo o naši državi. Urivajo se tam, kjer bi jih silila že takt in dolžni ozir do avstrijskega zaveznika, da se vedejo dostojno in vzdržljivo. Kaj še! Avstrija jim je „kadaver“, mrtvo truplo, za katero treba hitro izkopati grob. Tega postopanja — pravi „Reichswehr“ — jim ne pozabimo nikdar! Predobro se zavedamo sramote, ki so nam jo — hoteli storiti. Na vsklik nekega lista, češ: Kdo se bode vezal z mrtvim truplom?! odgovarja „Reichswehr“ prav dobro: „Ta kadaver je res čuden, ker tako dobro opravlja posle živega organizma in še kaže posebno sposobnost za nadaljni razvoj. Ta kadaver, s katerim bi se hoteli združiti mogočna Rusija in francoska republika, je res posebna prikazen. Toda govorimo odkrito: To je kadaver le tistim novinarskim hijenam, ki povsodi slutijo mrtvaški duh, kadar so lačne in se hočejo nažreti.“

Najbolj iz srca pa nam je govorila „Reichswehr“, ko je rekla, da si bomo morali — prisiljeni po tej brezobzirnosti v nemškem rajhu — iskati naravnih potočkov za bodočnost. Petrografske „Vjedomosti“ so pisale še nedavno temu: „Zadnji dogodki na Vztoku so dokazali jasno, da se nikjer ne križajo interesi Rusije, Francozke in Avstro-Ogerske na vztočni polovici

srednjeevropskega morja, ampak da so si popolnoma identične.“ Te besede — pravi „Reichswehr“ — obsejajo jasno resnico. Avstrije bodoča veličina leži na Vztoku. Ako bomo znali doseči zaklade Vztoka, pridobili smo vse. Toda Turčija je velika železna blagajnica, katero je možno odpreti le dvema ključema. Jednega imamo mi v roki, drugega pa Rusija. Ako se združimo z Rusijo in nje zaveznico, ki ima tudi važno besedo v tem, ker so tudi nje kapitali za turškim zapahom, potem bomo mogli odpreti to blagajno. Mi smo danes že tako daleč, da se jim ne treba bati v Berlinu, da bi oni morali žrtvovati za nas v Turčiji kosti niti jednega samega musketirja. A pridemo še dalje. Čas morda ni več tako daleč, ko bodo novinarski mogotci gori v nemški državi skesano prosili odpuščanja, radi sramotilnega prisposabljanja Avstrije s kadavrom. In začetni bode moralo s tem oficijelno novinstvo Nemčije.

Tako je! „Reichswehr“ je vendar enkrat našla pravo besedo za ohole Prusjake. Oni izkoriščajo nas v trozvezi. Mi ne potrebujemo njih tako, kakor oni nas, ker imamo lahko drugje močnih in — naravnih zaveznikov!!

Iz hrvatskega sabora. Včeraj je prišlo v hrvatskem saboru do toli burnih prizorov, da so morali zaključiti sejo. Mi se ne čudimo opoziciji, da je vzklopela, ko se proti njej rabije toli podla sredstva. V razpravi je bilo poročilo proračunskega odseka o zakonskem načrtu radi podaljšanja finančne pogodbe z Ogersko za jedno leto. Proti predlogi je izborni govoril prof. Brestyansky in je njega govor izžvenel v proslavo vzajemnosti med Slovani, na kar je zaorila opozicija: Živeli Poljaki! — Na to so sledile interpelacije, a za istimi je prečital predsednik neki predlog večine, da je posl. Potočnjaku dati ukor in ga izključiti iz 30 sej, ker je baje vskliknil: „Tudi, ko bi mi Njegovo Velikaustvo reklo kaj takega, jaz bi vrnil z obrestmi.“ — Ta predlog je povzročil vihar nevolje med opozicijo, ki je vsklikala: „To je laži! To je lopovstvo! Denuncijanti!“ Vihar je trajal kakih 10 minut. V stenografskem dopisniku pa stoji, da je rekel posl. Potočnjak: ... ker mi mi navada, da ne bi vračal z obrestmi, vrnil bi z obrestmi, in naj mi rečejo kaj ne vem kaka veličanstva“.

Velikanska razlika med obema besediloma je očevidna. Večina je torej jednostavno falsificirala vsklik Potočnjakov, da le more denuncirati opozicijo celó pred najvišjim prestolom. Stranki, ki je zlezla že tako nizko, da si ne ve pomoči drugačnimi sredstvi, naše odkritosrčno — pomilovanje!

Srbsko-turška zveza. V Carjegradu se je govorilo minole dni, da je srbski ministeraki predsednik Gjorgjevič ob priliki svojega bivanja v Carjegradu predlagal ondi srbsko-turško zvezo za ofenzivo in defenzivo. A ta predlog je se je odklonil v Yildiz-palači z motivacijo, da se sicer pozdravlja simpatični to ideje, ali za vresničenje iste bi trebalo konfederacije vseh balkanskih držav, ker le v združenju vseh balkanskih držav leži možnost za vzdrževanje miru in posesti; zveza le s kako posamično državo pa bi sejala le razpor.

Afera Dreyfuss razburja sedaj vso Francijo in vse — židovstvo.

Kaj je afera Dreyfuss? Dreyfuss je bil častnik v francoski vojski. Pred nedolgo pa je bil radi veleizdaje obsojen na dosmrtno prognanstvo na neki otok. Na tem otoku je podnebje silno nezdravo in Dreyfuss živi tam najbedneje življenje. Kajti njegovo življenje ni drugega nego — počasno umiranje. Ali Dreyfuss je žid! Židje pa imajo mnogo denarja in z denarjem mogočnega časopisja in mogočnih prijateljev. Ta mogočni aparat je povzročil, da je afera Dreyfuss zopet na dnevnem redu. Več milijonov so nabrali židje med seboj, da bi osvobodili Dreyfussa, oziroma da bi dokazali, da je bil obsojen po nedolžnem. Našli so nekega drugega častnika francoske vojske, ki je baje zakrivil upravnost, radi česar je bil obsojen Dreyfuss. Ta častnik je major Esterhazy. Esterhazyja so spravili v preiskavo, katero vodi vojno sodišče.

To vprašanje razburja sedaj Francijo: kdo je izdajica? Ali je bil Dreyfuss res po nedolžnem obsojen?

Židje hote dokazati to in v ta namen dela

vse evropske časopise židovsko. Najlepši dokaz, kako da židovstvo poskuša vse možno, da bi rešilo Dreyfusa, je pač dejstvo, da je soproga Dreyfusa, židinja, pisala pismo sv. Očetu, v katerem ga presi v imenu krščanske ljubezni, naj bi posredoval in uplival za osvobodjenje njenega soproga. Tak je žid! Ne le da se ne brani prodajanja sv. razpel in drugih znakov naše vere, marveč pokleka rad tudi pred poglavarja naše katoliške cerkve, ako tako zahteva — židovski interes!

Različne vesti.

Na shod v Krakovem je odposlalo politično društvo „Edinost“ nastopno brzojavko: „Politično društvo „Edinost“ pozdravlja najprisrčneje zbrane nositelje ideje solidarnosti avstrijskih Slovanov“.

Shod v Škedenju je odposlal to-le brzojavko: „Tržaški okoličani, zbrani na shodu v Škedenju, navdušeno pozdravljajo slavje slovanske solidarnosti v starodavnem poljskem kraljevskem mestu. Kochajme si!“

Poleg tega se je odposlalo iz Trsta še drugih zasebnih brzojavk.

Nadaljnji pojavi slovanske vzajemnosti. Hrvatska opozicija je poslala pozdravne brzojave načelnikom poljskega in mladočeškega kluba ter predsednika Slovanske krščanske-narodne zveze, d.r. Šusteršiču. Brzojavka poslednjemu se glasi:

„V dnevi težke skušnje občuti vsako iskreno slovansko srce ter nahaja tolažbo v vztrajnem in solidarnem delu slovanskih poslancev v državnem zboru. Naj pride kar hoče, vztrajnost in solidarnost naša poruši vse mahinacije, idóce za tem, da bi bili Slovani še na dalje material za izkoriščanje Tevtonom in tovarišem. Potomstvo gleda na Vas, vztrajajte v solidarnosti! Klub hrvatske konjirane opozicije pošilja Vašemu klubu srčne pozdrave“.

Dr. Šusteršič je odgovoril najprisrčneje na ta pozdrav, vsliknivši: „Bog poživi hrvatski narod!“

Na sestanek v Krakovem je brzojavila hrvatska opozicija:

„Srčno pozdravljamo sestanek slovanskih bratov. Vztrajno zlo in vzajemnostjo moramo pričakati dneva slovanske zmage nad nasprotniki. Kultura barbarom treba dokazati, da so minoli časi bajke o inferjornem plemenu. Živeti bratje!“

Shod v Krakovem je odposlal nastopno brzojavko velikemu Slovancu, škofa Strossmayerju:

„Prvi slovanski shod v Krakovem“ pošilja najučememu slovanskemu rodoljubu izraze najglobljeje spoštovanja in pozdrav hrvatskemu narodu!“

Po javnem shodu v Škedenju minole nedelje se je razvila najprisrčnejša in nenavadno animirana zabava ob krasnem pevanju polnoštevilno zbranega pevkega zbora dne „Velesile“ pod vodstvom izbornega nje pevovodja, g. Val. Pižona. Neopisno navdušenje so vzbujale zlasti narodne pesmi.

Da so se vrstile napitnice, to se menda nemeje samo ob sebi.

Prvi se je spominjal g. Cotič za avstrijske Slovane zgodovinsko važnih dogodkov v Krakovem. Žalostno je naše položnje še danes, vendar smemo klicati radostjo v svojem srcu, da v toli radostnem in za bodočnost našo tolažilnem znamenju morda nismo zborovali še nikdar, kakor smo danes v isti hip, ko si podajajo roko v bratsko zvezo in vzajemno borbo, zastopniki severnih in južnih Slovanov avstrijskih. To je triumf spoznanja, da smo močni in da je bila dosedanja moč naših sovražnikov le v naši nespametnosti, v naši neslogi, v tradicijsalnem grehu slovanskem. Pojavi najnovjših dni vzbujajo v nas nado, da se bomo izogibali temu grehu odslej. Ako bude tako, pride vse drugo samo ob sebi: zmagata naše stvari. Zato napija vzajemnosti avstrijskih Slovanov in današnjim slaviteljem iste v Krakovem.

Ta govor je vzbudil neopisno navdušenje: pevci so pili, čaše so zvenele in navdušeni vsikli so pretrgali sobano.

Gosp. Kamušić je v lepem, daljšem govoru opisoval blagodejno uplivanje narodnih društev in je napil tega društva.

Gosp. Ivan vitez Nabergoj, pozdravljen najprisrčnejim vslikanjem, je omenjal, kako je bilo v letu 1848, ko so topovi stražili to naše obrežje na ono stran, od koder so navadno prihajali naši sovražniki. Oni topovi so zginili, ni jih več. Zato pa smo danes postavili ob bregovih Adrije drugih

topov, močnejih in izdatnejih. Taki topovi so pravi naših pevcev, iz katerih zveni lepa naša slovanska pesem. Take topove je postavilo tudi vrlo društvo „Velesila“. Temu društvu napija in njega pevovodju. Prizora, ki se je vršil po tem govoru, ni lahko opisati. To so bile ovacije Nabergoju, kakršne se prireja le ljubljencem naroda.

Gosp. A. Sancin Drejač je opisoval, kako bitko je bilo nekdanj, ko okoličan ni imel nikogar, ki bi mu dajal dobrohotnih nasvetov in bi ga bil dramil. Dandanes je to drugače, dandanes imamo voditeljev, ki nam stojé na strani besedo in dejanjem. Le-ti voditelji si nabirajo neveljvinih zaslug za ohranitev naše narodnosti v tržaški okolici. Tem voditeljem velja zdravljica govornikova. In zopet je zadonela mogočna slovanska pesem in zopet so zvenketale čaše v brataki slogi.

Gosp. Fr. Šuman, predsednik „Velesile“, je reagiral na besede Nabergojeve o topovih in je obljubil v imenu pevcev, da bodo njih prsa vsikdar res topovi v opisanem zmislu.

Vrsto govorov je zaključil g. vitez Nabergoj z vslikom: „Star sem prišel semkaj, a vračam se mlad v srcu na svoj dom!“

In ne le g. Nabergoj, ampak vsi smo se vračali domov pomlajeni v zavesti, da prebijemo res — kakor je bilo rečeno na shodu — tudi še 10 Mauronerjev in še par po vrhu. Pomlajeni v srcih smo se vračali domov, utrjeni bolj nego kedaj poprej v zavesti, da naša pravična stvar mora zmagati!

Za Božičnico nadalje so darovali: g. Marija Čokelj veliko božično drevo (za Rojan), gđ. Čebobin en par čevljev. V zadnjem izkazu gđ. Ipavic so izostali po pomoti: g. Viktorija Stikar, g. Ivan Slobec, g. Kovačić, J. Mikola, Uršula Jež, Franja Košir, Franja Ipavic, Jožefa Kranjc po 1 krono; gđ. Avgustin Hrovat, N. N. po 2 kroni; g. Čergolj Anton, Nežika Tirih po 80 stot.; g. Franjo Švagelj 60 stot., g. Franciška Potrata 50 stot., g. Marija Kavčič, g. Josip Gec, g. Luka Indihar po 40 stot., g. Jožefa Fišer 20 stot.; N. N. 10 stot.

Za božičnico v Rojanu so došli tamošnji ženski podružnici nastopni prispevki:

Iz Kanala poslala je gđna. Dragica Leban 8 gld. 20 kr., katere so darovali: g. I. Guželj 2 gl.; ga. Ernesta Rutar 1 gl.; Gorevžan 1 gld. — gg. F. Vidic, M. Zega, L. Pečenko, D. Leban, E. Manzoni, O. Kofol, A. Križnič, E. Maloig, po 1 krono; gđna. A. Gabrijelčič 20 stot.

Podpisani odbor izreka tem potom najiskrenejo zahvalo vrlim, oddaljenim Kanalcem z željo, naj bi bili oni v izgled našim okoličanom ter marsikateremu tržaskemu Slovincu. Bog jih živi!

V Škedenju je nabrala gospodična. Josipina Cink sledeče prispevke: g. Andrej Cink 2 kroni; N. N. 2 kroni; Janko 2 kroni; Ivan Sancin 1 krono 15 stot.; Anton Sancin, I. Koblek Mazlu, Josip Šuman, Velk. Godina, Drag. Gregorič, Mar. Gregorič, N. N., Ivan Godina, Josipina Langer po eno krono; Ana Godina 40 stot.; Anton Sancin 33 stot.; Ivan Sancin 30 stot.; Marija Šuman, Maks Sancin, Val. Pižon, N. N., Jakob Godina, Franjo Sancin, Marija Sancin, Ana Godina, Matilda Rebec, Josefa Sancin po 20 stot. Josip Sancin, Terezija Tavčer, Vek. Sancin, po 15 stot., Marija Sancin, N. N., Anton Trčel, Pavel Šuka, Marija Pižon, Andrej Pižon, Matija Pižon, Marija Pižon, Ivan Pižon, Marija Sancin, Ivana Flego, Ana Godina, Gašpar Sancin, Tomaž Sancin, Marija Šuman, Marija Grk, Tereza Godina, Marija Sancin, Tončka Sancin, Ivana Sancin, Marija Sancin, po 10 stot.; Ana Sancin 8 stot.; Marija Sancin, Anton Sancin, Jožefa Sancin po 5 stot.; Lucija Sancin 4 stot.

Hinavstvo lista „Dalmata“. Znano je, kako blnavci so ravno poitalijančene „poturice“. Tako mojsterstvo je pojavil italijanski zaderski list „Dalmata“. Ta list se prihuljeno drgne ob ljubljanski občinski svet, ker je vsprejel resolucijo, zgražajočo se na protiparlamentarnem postopanju obstrukcije. „Dalmata“ pravi: Kaj bi se zgodilo, ako bi kaj takega storil kak drugi občinski zastop, — razpuščen bi bil!

Že s to jedino črtico je pokazal „Dalmata“, da je njegovo političko poštenje globoko pod ničlo. List, ki piše tako, je izrekel obsodbo sam nad seboj! „Dalmata“ in njegove somišljenike ne treba opominjati na one „dobrote“, ki jih uživamo Slovani v teh časih, zlasti pa mi Slovenci v Primorju in v

Trstu. Predobro mu morajo biti znane. Samo poklicati bi mu smeli v spomin vse one pojave nemških občin, ki so kričale hozana! Wolfa in Schönererja, to je onim razgrajajem in oskrnjevalcem parlamentarnega dostojanstva, proti katerim je obrnena resolucija ljubljanskega občinskega sveta. Ako se „Dalmata“ drgne ob to resolucijo, tedaj javno soglašaj z Wolfom in vsemi parlamentarnimi gladijatorji, ki so z blatom ometavali — pravičnost! S tem soglašanjem je „Dalmata“, kakor rečeno, izrekel obsodbo sam nad sabo.

Še jeden „lep“ list. V Belemgradu je začel izhajati politični list „Uskok“. Kakor doznajemo iz časopisov, je namen temu listu ta, da bi spravil Srbe in Bolgare — v boj do noža. List ima tudi sotrudnikov v Bolgariji, nasprotnikov Slovanstva. Samo vprašati treba, da-li so ti sotrudniki ali kupljeni Slovani ali drugorodci, ki služijo namenom Wolfa in Schönererja ozir. Košuta. Tužna nam majka!

„Brskanje“ po listih. Časopisi imajo nemalo krat to zlo navado, da očitajo drugim listom „brskanje“ in „prežvekovanje“. Taka očitanja izvirajo seveda navadno le iz strankarskega „sovražstva“ in oni, ki očita „brskanje“ in „prežvekovanje“, se najbrže sam nimanje ne pregreša v tem pogledu. Nismoprijatelji tistih zloglasnih časnikarskih „škarij“, ki igrajo nemalo ulogo v mnogokaterem listu. Ali neopravičeno je, ako se takoj očitajo „škarje“ listu, ki je ponatisnil tu in tam kaj iz kakega drugega lista. Krivično je, ako mu takoj sedi nasprotnik za vratom s „škarjami“ in ga obdelava na nemilostne načine, češ: nič ni novega, kar prinašaš; nič ni tvojega, vse si le izrezal s „škarjami“ iz drugih listov in si nalepil v tvoje glasilo!

Ljudje so krivični!

V prvi vrsti nastaje vprašanje: je-li mogoče, da bode vsaki list izviren v vsakem obziru, t. j. da prinaša vsako poročilo sveže in iz prve roke? Tak list bi moral imeti svoje sotrudnike po vsem svetu.

Ako linhuje v Ameriki ljudstvo kakega zamorca, ki je nadlegoval s svojo črne ljubeznijo belo hčerko kakega Evropejca, tedaj da bi smel poročati o tem dogodku evropski list le po „izvirnem kabelskem“ poročilu? Bog ne daj, da bi kaj takega posnel iz kakega ameriškega lista! In ako poroča kateri list — med Slovenci se dogaja to nemalo krat — 24 ur pozneje, kar se je pripetilo v državnem zboru, ali kaj je govoril ta ali oni zastopnik naroda na kakem shodu, že je to „brskanje“ po drugih listih, že se očita listu, da ni originalen.

Resnično je, ako hoče biti kak list ne samo lokalni list, marveč ako hoče seznanjati svoje čitatelje tudi z vnanjem svetom, zlasti z ostalo domovino, kar je neobhodno potrebno v smislu politične vzgoje na širji podlagi, tedaj ne more biti drugače, nego da seže po virih, ki so vedno v neposredni dotiki z lokalnimi dogodki. Zahtevati, da poznaj Primorec lokalne razmere vsakega gnezda na Kranjskem, bile bi ravno tako krivično, kakor zahtevati, da poznaj Kranjec vse najmanje lokalne razmere v Primorski. Obadva si jih zamoreta privčiti, ako živita v deželi primerno dolge časa in ako jima je dana prilika za proučevanje teh razmer. Dotlej pa se mora vsakdo zadovoljevati s ponatiskovanjem dotičnih poročil iz lokalnih listov jednega ali drugega kraja. Ako bi se mu radi tega očitalo „brskanje“, tedaj bi to očitanje značilo le netaktnost in časaikarsko zlobo. „Brskamo“ vsi, „brska“ ves svet.

Domovinska pravica ljudskih učiteljev. Upravno sodišče je odločilo v nekem slučaju, da ima definitivno nameščen ljudski učitelj domovinsko pravico v občini, kamor je premeščen za redno službo, ko jo je nastopil.

Zopet potres na Kranjskem. V Smledniku pod Šmarno Goro so čutili minoli petek jutraj ob 6. uri precejšen potres z močnim bobnenjem. Sinek je bil baje tako močan, da se je po nekaterih krajih sneg podiral raz streh. Prav dobro bi ne bilo, ako bi se v tem času pojavil kak hujši potres in bi ljudje morali bežati ven — v sneg.

Iz Borovnice nam pišejo včeraj: Danes ob 10. uri 35 minut je vlak povozil na borovniškem mostu nekega tujca. Kdo je ponesrečenec, se ne ve. Vse podrobnosti še neznane. C. kr. orožniki so se obvestili o dogodku.

Odbor „Kmetijske in vrtnarske družbe za Trst in okolice“ ima svojo redno sejo v petek dne 17. t. m. ob 2. uri 30 min. pop.

Miklavžev večer pri sv. Ivanu. Od sv. Ivana nam pišejo: Ako povemo, da je bila dvorana napolnjena samih — s par izjemami — naših svetovničarjev, ki so priveli tja svoje žene in otroke, bilo bi dovolj, da se zadovolji vsakdo.

Veselice, katere pohaja narod, take veselice morejo koristiti največ. In to smemo ter moramo reči o svetovničarskem koncertu.

Z veseljem in prijetnim zadoščenjem moramo omeniti v prvi vrsti petje. Da, take pesmi so primerne za okolico, take, ki ostanejo ljudstvu v aluhu in jih isto tudi popeva. Naj bi gg. pevovodje v okolici posnemali izgled g. Slavika, ki je naučil domača dekleta preprosto, a lahko rečemo narodno toli lepo: Vse mine. „Kje so moje rožice“ so pela dekleta dvoglasno, a občinstvu je pesem ugajala tako, da se jo morala peti trikrat. Baš tako so dekleta pela dvoglasno rusko narodno pesem „Sarafan“. Seveda, nekaterim pevovodjem se ne zdi imenitno, ako bi učili kaj tako lahkega ali vendar toli lepega. Tako je prav, tako je za okolico, ne pa one težke skladbe, v katerih kaj rado gre navskriž. Bodi raje preprosto, a dobro. Vsa čast torej g. Slaviku in v prihodnje, prosimo tudi tako.

Igra je bila primerna domačim razmeram. Lep je bil Miklavžev nastop z dvema hudičkoma in štirimi angeli. Otroci — boječi se od začetka — zabavali so se pozneje prav dobro, osobito, ko je Miklavž jel deliti darila.

Gg. igralci in igralke kakor pevke so bili vsi res prav pridni, lepo so izvršili svoje naloge, ker so redno in točno zahajali k vajam.

S pevskimi točkami je bila deklamacija gotovo prekrasen učitek. G. čna Poniževa je deklamovala s primernim povdankom in navdušeno pesem „Slovenec“ od Zamejskega, ki je občinstvo uprav pretresla valed rodoljubnega ognja svojega.

Pogorela je 23. m. m. vas Videž v Iaporski fari na Štorskem.

O dogodkih na Češkem. Iz Prage poročajo, da je dne 9. t. m. bila obešena mej predstava v nemškem gledališču v Pragi na kljuko vnanjih vrat jedna bomba, napolnjena z smodnikom. V bombi je tičala goreča vrstica (lunta). To nit so takoj ugasnili. Po izreku veščakov bi bila bomba, ako se je unela, napravila precejšnje škode. Uvelo se je najstrože nadzorstvo za oboje nemških gledališč.

Nadalje poročajo iz Prage, da sta se podala dr. Herold in dr. Podlipny, peoblaščenca od vseh čeških odvetnikov, predsednika kazenskega sodišča in mu naznanila, da si češki odvetniki štejejo v dolžnost, da brezplačno zagovarjajo vse radi izgredov tožene osebe. Prosila sta zajedno, da se izpuste iz zapora vse tiste osebe, glede katerih je to dopustno. Predsednik je obljubil, da stori v tem oziru, kar mu bo mogoče.

Dne 13. t. m. je aretovala policija bogatega hišnega posestnika Janušeka in prodajalca suhega mesa Horaka, ker sta skrila več oseb, katere je zasledovala policija. Isti dan sta se sprla dva tehnika s policaji in neki redar je streljal na dijak z revolverjem, pa zadel ni nikogar. Dijaka je policija aretovala in je izročila deželnemu sodišču.

Z očmi požri. Iz Trsta nam pišejo: Gospod urednik, zdaj pa le recite, da Vaša „Edinost“ nima resničnih sovražnikov! Pa ne samo pri urednikih „Delavca“ in njihovih somišljenikih iz socialističnega tabora, marveč prav v široki masi tržaške laške javnosti. Kaj hočete! A naj povem, kaj se je pripetilo meni v nedeljo 12. t. m. Kupil sem si dopoludne Vaš list in čitaje ravno Vaš izborni odgovor „Delavcu“, sem korakal prav mirno mimo nekdanjega Sokolovega doma. Baš v istem trenutku je stopil iz poslopja neki mladi gospodič rudečih las in videči v mojih rokah „Edinost“, zarudel je kakor kuhan rak v svoje „lepo mlado“ lice. To lice se je stamnilo takoj in čelo se je nabralo v grozne, sovražne gube iz oči pa so se vsipale iskre penečega sovraštva. S takim izrazom me je motril ta gospodič nekaj časa in v tem izrazu sem čital željo nasprotnikovo, da bi se srečal z mano v kakem drugem kraju, kajti ondi je bil jasni solnčni dan in polno ljudi okrog. No, toda Vi bi bili morali videti tudi mene! Vem, da je moral biti izraz v mojem licu uprav strašen, s kakoršnem sem pomeril tega predrzneža, izraz,

ki mu je naravnost dal krepko moralno zaušnico. Fantalin se je tudi takoj obrnil na odhod. Tak tepec! Sto in stokrat srečavam ljudi, ki čitajo na ulici „Piccolo“ in ne prihaja mi na misel, da bi grdo gledal koga radi tega. Te prenapeteže bode treba učiti drugih molitve in jaz prevzamem poslej odlično mesto učitelja v tem pouku. Nasvidenje gospod urednik!

Najnovejše vesti.

Trst 14. V tukajšnji novi tuki se je dogodila danes grozna nesreča. 32 letni premikalec vozov Fran Kreč iz Kamnika je zašel pod jeden vagon. Saztrgale ga je na dvoje v pravem pomenu besede.

Dunaj 14. Naslednikom umrlemu baronu Sternecku kakor poveljnik vojne mornarice in načelnik mornarskega oddelka v vojnem ministerstvu bode imenovan viceadmiral baron S p a n n.

Praga 14. Proti tajniku „Školske matice“ Turnovskemu se je uvela kazensko sodna preiskava radi njegovega predvčerajšnjega demonstrativnega nagovora v češkem gledališču. Danes so bile radi izgredov obsojene tri osebe od 3 dni zapora do 3 mesecev težke ječe.

Carigrad 14. Radi mladoturškega rogoviljenja sta bila dva štabna častnika prognana v Bagdat, jednega inženirja mornarice pa so zaprli.

Dosedaj je odšlo od tesalske operacijske vajske 25.000 bolnikov; družih 5000 čakajo še, da jih odpravijo.

Trgovinske brzojavke in v. m. m. Bistrična. Pšenica za jeson 9.11 9.13 Pšenica za spomlad 1898 11.74 do 11.76 Oves za spomlad 6.85—6.86 Rž za spomlad 8.60. 8.62 Koruza za maj-juni 1897. 5.34 5.36 Pšenica nova od 78 kil. f. 12.95—13.05 od 79 kilo 13.10 13.15 od 80 kil. f. 13.20—13.25, od 81. kil. f. 13.30 13.35, od 82 kil. for. —. —. —. Jedmo 5.80 9. — prosu 6.15 6.45

Pšenica: ponudbe druge, povpraševanje dobro. — Predaja 10000 m. st. Vreme: mrzlo.

Kava Santos good average za dec. 87.25 za april 87.75

Kava Santos good average za december 81. — za mayo 81.25 za maj 31.75 za september 32.25 mirno.

Dunajska borza 14. decembra

	včeraj	danes
Državni dolg v papirju	101.50	101.50
„ „ v srebru	101.30	101.25
Avstrijska renta v zlatu	121.65	121.70
„ „ v krouah	101.45	101.60
Kreditne akcije	352.40	349. —
London 10 Let.	120.55	120.55
Napoleoni	9.58 1/2	9.57
20 mark	11.82	11.81
100 Ital. li.	45.65	45.60

Izvežbanega sollicitatorja

zmožnega slovenskega in italijanskega jezika išče pod ugodnimi pogoji

Dr. Matej Pretner, odvetnik v Trstu, Corso Piazza S. Giacomo šte. 1.

Zdravljenje krvi

Čaj „Tisobornal ovet“ (Milleflor).

Čisti kri ter je izvrstno sredstvo proti onim slučajem, če peče v želodcu, kakor proti slabemu prebavljanju in hemoroidam. Jeden omet za zdravljenje, stoji 50 nč, ter se dobiva v odlikovani lekarni

PRAXMARER „Al duu Mori“ Trst, veliki trg.

NAZNANILO!

Podpisana javljam prijateljem, znancem ter ostalim Slovanom, da sem sprejela v oskrbo dobro znano

krèmo v ulici S. Lucia št. 10

poznano pod imenom „Pri kovačici“ (za deželno sodnijo), kjer tečim pristna istrska in dalmatinska vina po 40 nč. liter Postrožem tudi z dobro domačo kuhinjo.

Udana

Dodič Tereza.

Tiskarna Gutenberg

Gljalica ces. kralj. univerzitetne tiskarne „Styria“

13 Sackstrasse — GRADEC — Sackstrasse 13

TOVARNA ZA OBRTNE IN CONTO - KNJIGE

zistem „Patent Workmann Chicago“

Raztirni zavod — Knjigovestvo.

priporočuje se za prijazne naročbe se zadržim primernih cen in točne postrežbe.

Izdelovanje vsakovrstnih tiskovin kakor: časnikov, rokovorov v vsakem obsežu, brošur, plakatov cenikov, računov, memorandum, okrežnic, papirja za liste in zavitkov z napisom, naslovnih listkov jedilnih list, pavabil itd. itd. — Bogata zaloga glavnih, Conto-Corrent-knjig, Saldi-Conti, Fakture Debitoren, Creditorov, Cassa-knjig, Strazza, Memoriale, Journalov, Prima-note, odpravnih, meničnih časozapadnih in knjig za kopiranje, kakor tudi vseh pomožnih knjig, potem raztirnega (črtanega) papirja, Conto-Corrent, svilenega papirja za kopiranje, listov iz kavčeka za kopiranje, skledic iz cinka za kopiranje itd.

Za naročbe in nadaljnja pojasnila obrniti se je do glavnega zastopnika

Trst, Via delle Acque 5 — **ARNOLDO COEN** — Via delle Acque 5 Trst

Assicurazioni generali

v Trstu

(društvo je ustanovljeno leta 1831.)

To društvo je raztegnolo svoje delovanje na vse voje zavarovanja posebno pa: na zavarovanje proti požaru — zavarovanje po morju in po kopnem odposlanega blaga in zavarovanje na življenje.

Društvena glavnica in reserva dne 31. decembra 1893. f. 58.071.673-84

Premije za poterjati v naslednjih letih f. 30.541.700-64

Glavnica za zavarovanje življenja do 31. decembra 1894 f. 169.929.625-03

Plačana povračila:

a) v letu 1894 f. 9.737.614-48

b) od začetka društva do 31. decembra 1894 f. 262.401.706-51

Letni računi, izkaz dosedaj plačanih odškodnanj, tarife in pogoje za zavarovanja in sploh vsa natančnejša pojasnila se dobe v Trstu v uradu društva: Via della Stazione št. 888/1 lastnej hiši.

Na Najviše povelje Njeg. c. in kr. Apost. Velikanstva.

XIX. c. kr. državna loterija

za skupne vojaške dobrodelne namene avstro-ogerske monarhije Ta denarna loterija — v Avstriji jedina postavno dovoljena — obsega 7278 dobitkov v gotovem denarju v skupnem znesku od 341.684 kron.

Glavni dobiček: 160.000 kron.

Za izplačanje dobitkov jamči c. kr. loterijski zaklad. Žrebanje se bode vršilo nepreklicno dne 16. dec. 1897.

Jedna srečka stane 2 gl. a. v.

Srečke se dobivajo v oddelku za državne loterije na Dunaju I. Riemergasse 7, v loterijskih kolekturah, v tobakarnah, davkarijah, na poštah, brzojavah in železničnih uradih v menjalnicah itd. Načrti za kupovalce srečk brezplačno. Srečke se dopolnjuje proste poštne.

C. kr. loterijsko-zakladno ravnanstvo, oddelk za državne loterije.

LA FILIALE

della

BANCA UNION TRIESTE

s' occupa di tutte le operazioni di Banca e Cambio - Valute.

a) Accetta versamenti in conto corrente abbuonando l'interesse annuo

per banconote 2 1/2 % con preavviso. 5 giorni

3 1/2 % „ „ 12 „

3 1/2 % „ „ a 4 mesi fisso

per Napoleoni 2 1/2 % con preavviso di 20 giorni

2 1/2 % „ „ 40 „

2 1/2 % „ „ 3 mesi

2 1/2 % „ „ 6 „

Il nuovo tasso d'interesse principierà a decorrere sulle lettere di versamento in circolazione a datore del 3 Marzo rispettivamente dal 10 Marzo a secondo del relativo preavviso.

b) In banco giro abbuonando il 2 1/2 % interesse annuo sino a qualunque somma; prelevazioni sino a flor. 20.000 — a vista verso chèque; importi maggiori preavviso avanti la Borsa. Conferma versamenti in apposito libretto.

c) Conteggia per tutti i versamenti fatti in qualsiasi ora d'ufficio lavaluta del medesimo giorno.

Assume dei propri correntisti l'incasso d i conti di piazza, di cambiali per Trieste, Vienna, Budapest ed altri principali città; rilascia loro assegni per queste piazze, ed accorda loro la facoltà di domiciliare effetti presso la sua cassa franco d'ogni spesa per essi.

d) Rilascia Vaglia del Banco di Napoli, pagabili ovunque presso gli stabilimenti del Banco e presso i suoi rappresentanti e corrispondenti facoltati alla emissione degli insegni.

e) S' incarica dall'acquisto e della vendita di effetti pubblici, valute e divise nonché del incasso d'assegni, cambiali e coupons, verso modica provvigione.

Su le lettere di versamento attualmente in circolazione il nuovo tasso d'interesse entrerà in vigore al 25 corr. e rispettivamente al 2 Marzo a. c. a seconda del rispettivo preavviso.

Trieste, 20. Febbraio 1896. 1 12